

دوشنبه 9 اردیبهشت 1398-23 شعبان 1440-29 آوریل 2019

ورود سپاهیان روس به تبریز پس از قیام مردم در جریان مشروطه (1288 ش)

رویداد سپاهیان روس، به تدبیر و تدبیر، از قیام مردم در حبان مشروطه (1288 ش)

پس از واقعه به توپ بستن مجلس شورای ملی با حمایت و هدایت روس¹ها و کشته و متواری شدن نمایندگان مجلس و جمعی از خطبا و روزنامه نگاران، محمدعلی شاه با این خیال خام که پایه²های دولتی استبدادی او تثبیت شده، با تلگراف به شهرهای مختلف و اعلام خبر پیروزی، همگان را به پیروی از حکومت دعوت کرد. لیکن با وجود فضای رعب و ترس فراگیر در کشور، شهر تبریز مردانه ایستاد. مردم تبریز که به خوبی با خوی متکبران محمدعلی شاه در دوران ولیعهدی و اقامت وی در تبریز آشنا بودند، به مقابله برخاسته و میان نیروهای مستبد دولتی و آزادیخواهان، درگیری پدید آمد و آزادیخواهان³ را به تصرف خود درآورده و عین⁴الدوله، حاکم شهر را به عقب راندند. در این حال نیروهای دولتی، تبریز را به محاصره درآوردند و مانع رسیدن آذوقه به شهر شدند. قحطی شدیدی شهر را فرا گرفت به طوری که مردم شهر برای نجات از مرگ، از برگ درختان و علف⁵های بیابان استفاده می⁶کردند و بسیاری نیز بر اثر شدت گرسنگی جان دادند. با همه اینها، مقاومت مردم و مجاهدان آذربایجان به رهبری ستارخان و باقرخان، ماه⁷ها ادامه یافت تا اینکه قرار بر این شد تا نمایندگان دولت⁸های روسیه و انگلستان، به ظاهر برای حفظ جان اتباع خود در تبریز وارد این شهر شوند. از این رو سپاهیان روس در نهم اردیبهشت 1288 ش وارد این شهر شده و تا هنگام انقلاب کبیر روسیه تا هشت سال بعد در تبریز باقی ماندند. البته نباید از ذهن دور داشت که صدور فرمان مشروطیت با کوشش و از خودگذشتگی مردم و علمای تهران صورت گرفت، ولی تثبیت آن مرهون فداکاری و قیام دلیرانه مردم تبریز و برجسته⁹ترین رهبران آن، ستارخان و باقرخان بود. و؛ شه، اها و اغا، به کار، شه، اهای اسلامی، شه، و، وستا (1378 ش)

یکی از پایه¹⁰های اصلی تحقق انقلاب اسلامی، حضور و مشارکت گسترده مردم بوده و بدون داشتن این پشتوانه عظیم، مسلماً پیروزی محقق نمی¹¹شد. در همین راستا در نهم اردیبهشت سال 1358 ش، رهبر کبیر انقلاب اسلامی، امام خمینی(ره)، طی فرمانی به شورای انقلاب، توصیه کردند که آیین¹²نامه تدوین شوراها را تنظیم کند تا اصل حضور و مشارکت مردم تامین شود. با پایان جنگ و به وجود آمدن ثبات و آرامش جهت تحقق آرمان¹³های والای حضرت امام و پیاده شدن این اصل قانون اساسی و مشارکت مردم در سرنوشت خود، انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا در تمام نقاط کشور باحضور گسترده مردم و با شرکت بیش از 24 میلیون نفر در هفتم اسفندماه سال 1377 برگزار شد. این شوراها در سالروز صدور فرمان امام خمینی(ره) به شورای انقلاب، همزمان با بیستمین بهار انقلاب اسلامی، در نهم اردیبهشت سال 1378، با پیام مقام معظم رهبری، آغاز به کار نمودند. تهلل ادب و عارف نامی "نه، الدب، عبدالحم، حامی" (817 ق)

نورالدین عبدالرحمن بن احمد جامی در خراسان به دنیا آمد. تحصیلات او در هرات و سمرقند در علوم ادبی و دینی و عرفانی، با سیر و سلوک در مراحل تصوف صورت گرفت تا به مرتبه¹⁴ی ارشاد رسید. بعدها در سلك رؤسای طریقه¹⁵ی نقشبندی در آمد و بعد از وفات سعدالدین کاشغری، خلافت نقشبندیان به او تعلق گرفت. جامی مشهورترین شاعر آخر عهد تیموری است که باید او را بزرگ¹⁶ترین شاعر آن عهد و گوینده¹⁷ی نامدار ایران بعد از حافظ شمرد. جامی را خاتم شعرای بزرگ ایران گفته¹⁸اند. او شاعر، عارف، ادیب و محقق بزرگ زمان خود و صاحب کتب نظم و نثر پارسی و عربی فراوانی است. در اشعار جامی، افکار صوفیانه، داستان¹⁹ها، حکمت، اندرز و تصورات غزلی به وفور دیده می²⁰شود. او هم²¹چنین در ابتکار مضامین تازه و قدرت و بیان و لطف معانی در اشعارش، استاد بود. هفت اورنگ، سلامان و آبسال، یوسف و زلیخا و دیوان جامی از جمله مصنفات اوست. وفات جامی در سال 898 ق در هشتاد و یک سالگی روی داد. وفات حجت الاسلام سید علی، افتخ، فض، الاسلام (1405 ق)

وی صاحب شرح و ترجمه ی کتاب نهج البلاغه ، صحیفه ی کامله سجادیه و شرح حال زینب کبری (س) می باشد. ایشان در سال 1405ق در سن 81 سالگی رحلت نمودند. پیکر ایشان در بهشت زهرا ی تهران قطعه ی 18 ردیف 103 شماره ی 5 به خاک سپرده شد. اغا، سلطنت "ت کب"، نادرشاه شه، وسه (1682 م)

پتر کبیر امپراتور نامدار روسیه، در دوازدهم مارس 1672م در مسکو به دنیا آمد. پتر کبیر برادر فنودور، سومین تزار خاندان رومانوف بود. وی در 29 آوریل 1682م در ده سالگی به سلطنت روسیه دست یافت و پس از رسیدن به مقام سلطنت، توسط خواهرش که نیابت سلطنت را به عهده داشت از سلطنت خلع و به دهکدهای نزدیک مسکو تبعید شد. پتر کبیر پس از مدتی سپاهی عظیم فراهم آورد و به جنگ خواهر خویش رفت. پتر در این نبرد پیروز شد. پتر کبیر از آن پس با قاطعیت به سر و سامان دادن به امور داخلی کشورش پرداخت و در امور فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی روسیه، تحولات مهمی به وجود آورد. پتر همزمان با سرزمینهای بسیاری را اشغال کرد و قلمرو حکومت خود را گسترش داد. وی مصمم بود تا رعایای نیمه وحشی روس را به تمدن برساند. از این رو بسیاری از مهندسان، معماران، دریانوردان و پزشکان غربی را استخدام کرد و به روسیه فرستاد. او در مسیر تغییر اوضاع اجتماعی و اخلاق قدیمی ملت روس، قدمهای سریعی برداشت به طوری که در اواخر سلطنت او، روسیه در شمار ممالک بزرگ اروپا درآمد. پتر آرزو داشت تا روسیه از سمت جنوب به دریاهای گرم متصل شود و این هدف را دنبال میکرد. برای این منظور او و پادشاهان بعدی تلاش فراوانی از خود نشان دادند و ظلم و ستم زیادی به مردم روا داشتند ولی طی صدها سال بعد نیز به مقصود خود نرسیدند. هرچند در این میان، با تحمیل جنگهای گوناگون با همسایگان خود از قبیل ایران و عثمانی، سرزمینهای وسیعی را طی قراردادهای اجباری به تصرف خود درآوردند. پتر کبیر سرانجام پس از چهل و سه سال تزاری و سی و شش سال حکومت در بیست و هشتم ژانویه 1725م در پنجاه و سه سالگی جان سپرد. (ر.ک: 28 ژانویه)